

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

A buza a nemzetközi piacon.

Rácz Vilmos, megyénk pártatlan buzgalmu közgazdasági előadója, a napokban oly könyvet adott ki, mely valóban megérdemli, hogy minden gazdának a kezében megforduljon. Soha a társas körök okosabbat nem tehetnek tagjaik érdekében, mint ha ezen könyvet megszerzik és olvasására alkalmat adnak. A kérdés, melyet tárgyal, oly égető; az adatok, melyekkel bizonyít, oly csálhatatlanok; a konzekvenciák, melyeket lehoz, oly metszően világosak: hogy a könyvet nemcsak az értelmes gazdának, hanem mindenkinek figyelme-re kell méltatnia, aki belátja, hogy hazánk ereje és fennállása éppen a termeléstől van alapjában függővé téve.

A könyv megjelenését első kereskedelmi szaklapunk, a „Pester Lloyd” is eseménynek tekintti. Keddi számában ugyanis a legelismertebb hangon s az első oldalán hosszú ismertetést közöl róla.

Mi a könyv adatai s az előttünk fekvő szakjelentések alapján a következőkben emlékezünk meg róla:

A szerző, vonatkozólag gabona- és liszt-kivitelünkre, rövid, de tartalmas alakban foglalja össze mindazt, ami az utolsó évek alatt akár számadati (statisztikai), akár közgazdasági téren nyilvánosságra jutott; azon kívül közli néhány saját kockázatot nézetét a helyzet javítását illetőleg.

A szerző leírván a hetvenes évekből keltezett amerikai buzatermelési lendületet, és az amerikai élelmiszer-kivitelnek az 1870—80 évek alatti megkétszerezését, idézi Dodge vasinktoni statisztikusnak azon jegyzetét, hogy Amerikában a lakosság növekedésével a fejenkénti átlagtermelés is csodálatos módon gyarapodott. Míg az Amerikai kivitele megkétszereződött, azóta a belföldi fogyasztás 5-ször akkora lett, mint volt 30 év előtt; úgy, hogy mialatt a népesség megkétszereződött, azalatt a termelés megháromszorozódott. Különben is az amerikai gabonának olcsó szállítása már középszerű termés mellett is mértékadó befolyást gyakorol a kontinens viszonyaira.

Dodge azt is bebizonyítja, hogy az amerikai gazdálkodás belterjességében (intenzivitás) növekszik és hogy ott a megművelt területnek arányában növekszik a jövedelem. Egyébiránt az amerikai viszonyok tanulmányozására a magyar földművelési miniszterium tavali szakembert küldött ki, de ennek jelentése bevérszája is kimondható, hogy „Amerika földje termőképesebb terület tekintetében még egyre gyarapodik. Maga Kanada, mint Szathmáry statisztikája mutatja, tízszer nagyobb, mint Ausztria-Magyarország. Ha tehát a kanadai statisztika túlzott volna is, még akkor is van Kanadában annyi gabona-termelésre alkalmas föld, amennyit Európa. Oroszország levonásával, művel. (L. 9. lap.)

Indiára vonatkozólag közli a szerző, hogy az ottani termelés igen olcsó; a buzatermelésre alkalmas terület mintegy 150 ezer □ mérföld.

A genfi konzul hangsúlyozza, hogy ez ország nemcsak a külföldi gabonát szorítja ki a közép európai piacokról, hanem még a helybelit is. Az ide vágó statisztikai adatok elrémítők reánk nézve.

Angolország, mint a szerző kimutatja, a maga buzatermelését egyre csökkenti; bevitele lisztben és búzában mintegy 40 millió meter; mindamellett ebben a bevételben hazánk csak 16%-kal participál.

A következő fejezetben Oroszország versenye és kivitelének növekvése van adatokkal kimutatva.

Franciaország, Belgium, Hollandia és Németország, valamint Svájc, inkább liszt- mint

gabnakivitel tekintetében kedvező piac ránk nézve; mert Amerika a nyertermék terén versenyképtelenné tesz bennünket. Hihetetlen és mégis igaz, hogy Németország négy év óta többet vesz Amerikából és Oroszországból, mint tőlünk. Sőt Svájból is kiszorít bennünket az orosz és amerikai buza, sőt itt még az indiai is versenyez velünk.

Oláh-, Török- és Bulgárország rövid, de annál alaposabb áttekintése után, Szerbia említettik, melynek mint az idézett konzuli jelentés mondja, „hogy anyagi erőit teljes érvényre juttassa, még sok időre van szüksége”. Vigasztaló tudomásul vehetjük, különösen mi bácskaiak, hogy Szerbia ipari szükségleteinek fedező forrásul hazánk s különösen annak délvidéke van hivatva; bár a bevétel csak lassan, az ország fejlődéséhez aránylag fog gyarapodni.

A gabona árát illetőleg kimutatja a szerző, hogy az nem függ egyenesen és egyedül a jobb vagy rosszabb aratástól, hanem hogy arra a világpiacra való megjelenés időpontja is jelentékeny befolyást gyakorol. E részben gabonánkat leginkább a túnszi behozatal fenyegeti. A jövedelmet illetőleg: a miénk a gabonából csökken, míg más országoké növekszik. Jellemző tünetemény és elvileg is konstatalható, hogy minél haladottabb az állam iparban, annál nagyobb a földművelési ágak jövedelme vagy „hozama”. Ezt a 69. lapon százalékokban mutatja ki. Ezek szerint első helyen áll Anglia 27-19%-al. Hazánk Európában csak a tizedik helyen áll, s felét sem őríti meg Anglia hozamának. Nálunk a tízévi átlaghozam búzában hektáronként 9 1/2 hektoliter.

Az 1882-iki hozam hektáronként nagy, majd 19 hektoliter volt; a 84-iki 13-73. Dacára annak, hogy az idegen világrészek, továbbá Oroszország és a dunai fejedelemségek versenye elnyomással fenyegeti termelésünket: a búzával vetett terület mégis jelentékenyen növekszik; pl. csak a múlt évben 2 1/4 millió hektár volt, vagyis 145-543 hektárral több, mint 1883-ban. Holott a kenderrel, dohánynyal és kölessel bevetett területek, dacára hogy rendkívül haszonhajtók, kétségbeesetten csökkennek.

Ezen okserűtlen állapotnak minél rövidebb idő alatt meg kell fordulnia, annál inkább, mert a termelési költségeket gabonánk nem bírja el. Liszt-kivitelünket Amerika is fenyegeti. Onnan a termés fele magyar őrlési módon elkészítve behozatik és Európa nyugati oldalán veszedelmesen versenyez velünk.

Azon kívül, hogy mezőgazdaságunk hibásan kulterjes, hogy a termelés drága, hogy az átlaghozam kicsi, még búzánk minősége is sülyedőben van. Tehát buza kivitelünk immár nem csupán tarifa kérdés. Budapestet a kelet-európai gabnakereskedés központjává kell tenni. Ugyan lisztünk még most is jó kiviteli cikk, de malom iparunknak világszerte való rohamos terjedése szükségképpen rászorít bennünket az olcsóbb termelésre, mi csak intenzív gazdálkodás által hozható létre.

A haladottabb kultur államok a buzatermelést minimumra redukálják és ahelyett haszonhajtó nyers termelést üznek, akár növényben, akár marhában. Részünkre csak keleten lehet reményelni biztos piacot. Záradékol megpendíti szerző, hogy szükséges lenne az országos kiállítás alatt földművelési értekezleteket tartani.

A munka, a tevékeny szerzőnek, ha terjedelemben nem is, de jelentőség és adat gazdagság tekintetében legfontosabb munkája. Nem kételkedünk azon, hogy gazdasági együletünk szaklapja e művet hivatásszerűleg, beható ismeretések tárgyává teszi, s ezen kívül az egyület útján, esetleg a vidékünk nézve kívánatosakul jelzett igéknek testet adni is iparkodik.

Nincs a világon képzeltető kérdés, mely gazdaságunk mikénti vezetésének jelentőségével párhuzamba hozható volna. És ami e részben áll Magyarországra nézve, az kétszeresen áll Bácsmegyére nézve. Midőn a fáradhatlan

szerzőnek testi erejével nem arányos önfeláldozó munkájáért hálás köszönetet mondunk, egyuttal tiszta szívünkkel kívánjuk, hogy ne bizonyuljon be könyvén újra: senki se próféta a maga hazájában.

Hirek.

Szabadkáról írják: Jókai Mór fogadtatására, kit a trónörökös műve érdekében várnak Szabadkára, az előkészületek megindultak. Az ügyet a nemzeti kaszinó vette a kezébe s hét tagú bizottságot küldött ki, mely a fogadtatás módozatait megállapította.

A megboldogult Pálich János helyett érseki iskolalátogatóvá ideiglenesen Puck István apatini plébános nevezetett ki.

A honvédséghez az idén az 1876, 1878, 1880. sorozási évfolyamok fognak gyakorlatra be-hivatni.

Az ó-becsei adóhivatalnál III osztályú ellen-őri állomás 4 hét alatt betöltendő.

Apatinban az izr. farsang napján dr. Veidmann Vilmos, derék közs. orvosunk házában az elemi és a felső népiskolai izr. tanulók részére gyermekmulatság rendeztetett, mely igen jól sikerült. A megjelent 40 gyermek dúsán megvendégeltetett, a miert ezen kiváló gyermek- és tanügybarát különös elismerést érdemel.

Kulpin községe az egész határra nézve a kincstári uradalomtól a regále jogot örök áron megvette.

Kúnbaja község 60 holdnyi területen, a magas kincstár számára leendő dohánytermelésre engedélyt nyert.

Szabadkáról f. hó 8-iki postabélyeggel feladatott egy könyv szállítólevélén s csak 10-én reggel kaptuk meg. Tekintve, hogy onnan napjában 3 vonat jár felénk; hamarabb is kézbesíthették volna nekünk. Mäskor több pontosságot kérünk, nehogy más kényelme miatt mi szenvedjünk kárt. A szerk.

Folyó évi március 1-én az I. cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaságnál egy a személy- mint a gyors- és teheráru forgalom számára új, majdnem minden részeiben leszállított árszabások léptek életbe. Változtatás észlelhető főleg a gyors- és teheráru árszabásainál, melyek a jelenlegi viszonyoknak megfelelőleg, az összes érdekek szemmel tartása mellett lényegesen szabályoztattak. Az I. cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság nemcsak a Magyarországból Bécs felett fekvő állomásokra irányuló forgalom számára engedélyezett díjkedvezményeket, hanem a magyarországi belforgalom, ugyszintén Magyarországból Szerbiába, Romániába, Bulgáriába és a Feketetenger kikötőibe küldendő szállítmányok árszabásait is tetemesen leszállította. A kereskedelmi főcikk, minők: gabona, liszt, cukor, gyufa, vas, bor, sör és borszesz díjtételeit szintén nagy mérvben leszállította s a gyors küldemények után többé nem az I. osztály, hanem a II. osztály kétszeres díjtételeit számítja. Minden intézkedése között azonban legfontosabbnak az tekintendő, mely sz. rint ezentúl a lényegesen leszállított A. osztály díjtételei — mely osztályba a legtöbb és legkelendőbb, kisebb értékű cikkek tartoznak, nemcsak 5000 kilogrammnyi feladásnál, hanem bármely mennyiségnél — és pedig úgy a felfelé, mint a lefelé szállításnál — alkalmaztatnak. Továbbá a könnyítési díjak, melyeket a társaság csekély vízállásnál a Vaskapun való szállítás után beszedett, egyszersmindkorra be-szüntetvék. A biztosítási díjak, melyek kiszabásánál előbb az egyes áru-fajok határozmányai voltak mérvadók, 100 klgr. után 60 frt érték erejéig az összes áruosztályok díjtételeiben befoglaltatnak. Hogy a felsorolt árszabáleszállítások és egyéb a forgalom könnyítésére vonatkozó javítások mily hatással lesznek, a rövid idő miatt, mely óta az új árszabás érvényben van, most még meg nem ítéltető, de reményleni lehet, hogy a veszteség, melyet a dunagőzhajózási társaságnak a menet- és teherdíjak leszállítása folytán, magától érthetőleg szenvednie kell, a forgalomnak emelkedése által fedezve lesz.

Ujvidéken a zsidó utcában levő Wigenfeld-féle ház lebontása közben a napokban mintegy 20,000 frtnyi Kossuth bankót találtak a padlás gerendázata közé elrejtve.

A „Pesti Hírlap” szerint Molnár György színművész legközelebb körutra indul. Először Szegedre, azután pedig Zomborra jön. Itt erről semmit sem hallani.

Pollák Lajos, bajai földbirtokos eljegyezte Halbrohr Etelka kisasszonyt Budapestről.

Eladó vetőmagvak a pusztapékai telepen. — Kubai zab 5 métermázsza, métermázsája 6 frt 50 kr. — Svéd zab 14 mm., á 6 frt 50 kr. — Pignoletto tengeri 25 mm. á 6 frt. — Cinquantino 25 mm. á 6 frt. — Törpe olasz tengeri 8 mm. á 6 frt. — Olasz perje 50 kg. 15 frtért. — Sorghum vulgare 1 1/2 métermázsza á 8 frt.

A lopási évad beköszöntött: Gákován 10 én virradóra három, Rigicán pedig 11-én virradóra szintén három ló cserélte föl ismert gazdáját ismeretlenlennel.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium 2548. sz. intézkedésével arról értesítette a megye közönségét, hogy a gombos-erdői és palánka-illói egyedüli belépő állomásokon kívül, az 1885. évre a következő vasuti és gőzhajózási állomásokon engedélyezett marhakereskedést és ott a szemléző bizottságokat fel is állította és pedig: a) Gomboson vasuti és gőzhajó, b) Palánkán gőzhajó, c) Almáson, Baján, Bajmokon, Csantavéren, Kisszállás, Topolyán, Szabadkán, Ujvidéken, Verbászon és Zomborban vasuti állomás.

Rendőri hírek. Buzás Gáspár 6. sz. gy. ezredbeli, Futtakon 1849. évben született és Schlander György 6. sz. gyalogezredbeli, Temeinben 1857. évben született katonaszökevények nyomoztatnak. — Rabotkai Mari öbectei lakosnő egy 11 éves, vöröss-sárga tehénről kiállított marhalevelét elvesztette. — Kumanovics Józsa lopás büntetvével vádolt ismeretlen helyen tartózkodó és szökésben levő 22 éves kereskedő-ségédet nyomozza a zombori törvszék. Termete közép, arca kerek, haja gesztenye színű, szeme barna, orra rendes, szája szabályos. — Kiss Mihály (Rica) lopás büntetvével vádolt és ismeretlen helyen tartózkodó bezdáni illetőségű egyént nyomozza a zombori kir. törvszék. Szül. éve 1856., róm. kath., termete közép, arca kerek, szemei kékek, szemöldöke barna, orra s szája rendes, haja barna, fogai jók. — Lett, igazabban Mess Teréz 36 éves kéjű, róm. kath. hajadon, a fővárosból Monostorszegré toloncoltatott. — Spitzer Fülöp béregi lakostól egy löszerszámot és 2 drb löpökörzöt 40 ft értékben elloptak. — Klausz Fülöp szeghegyi lakostól f. évi febr. 28-án éjjel egy fekete-szürke, 6 éves, csilagos homlokú, bélyegtelen fias kanacát, egy pej, 4 éves kanacát, egy 6 éves, sárga, csilagos homlokú, hátsó lábaira kese, kanca lovat, egy vastengelyű kocsi és egy pár lóra való szereszmot elloptak. — Bosnyák Mátyás szabadkai lakos, Bajmokon 1276/4 sz. a. egy fekete kanca, 13 éves, h. b. combján T M bélyegű lóról kiállított járlatot elvesztette. — Balogh Sándor ismeretlen helyen tartózkodó és szökésben levő egyént nyomozza a zombori kir. törvszék. 24 éves, reform., termete közép, arca hosszú, szemöldöke barna, szeme sárgás, haja szőkés. — Fischer Márkus zentai lakostól egy sütető pejt, hátulós ballábára kese, lisa orrú, csilagos homlokú, 12 éves ló, melyet 8 évvel ezelőtt Szabadkán a tavaszi vásáron egy egyéntől, kinek nevét már elfeledte, vett, járlat hiánya miatt bitangásba vételt. — Löwi Sándor jankováci lakosnak a tataházi és jankováci határ szélén levő négyesi szállásáról f. évi február 25-én egy négy éves, fekete, csilagos homlokú paripa lova kocsival Bikity felé elutott.

Az országos törvények és rendeletek hatályos megnevezésben hiteles kiadásban és előállítási áron kaphatni a következő hivatalosan megbízott könyvtárosoknál: Baján Kollár Agoston; Szabadkán Székely Simon; Ujvidéken Herger Agoston; Zomborban Schön Adolf üzletében.

Árverés lesz e hó 22-én Ujvidéken Neskovits Paulina 7864 firta becsült vagyonára.

A „Zasztava“ című újvidéki szerb lap Milan szerb király folytonos sértetése és ócsárlása miatt, Szerbiából kilttatott.

Felhívjuk a közönség figyelmét az Elefánt szállóház termében f. hó 13-án, pénteken esti 1/2 8 órakor adandó hangversenyre, melyen Szabó Béla és István budapesti művész ifjak fogják bemutatni önszerkesztette Aeolviolon nevezetű új acélhúros vonóhangszerüket. Műsorozat: 1. Romance Leonard H. 2. Hangvarázslat. Umlauf Károly. 3. Első magyar ábránd. Szabó Béla. 4. Lukrecia Borgia. Divertissemento. Donizetti G. 5. A rózsámhoz, hangverseny ábránd. Umlauf K. 6. A velencei carneval. Paganini N. 7. Fixe Idee, Polka fre. Szabó Béla. 8. Stajer dalok. 9. Szerb nóták. 10. Tele mele musicale. Szabó Béla. 11. Mazurka caracteristique. Weinawszky H. 12. Magyar nóták.

Az ipartörvény praksziban. 1. Egy rőfős-kereskedő elmezavartta lesz, a hatóság gondnokság alá helyezi, s miután a gondnok jobbnak látja, az orvosi vélemény meghallgatásával, az üzlet eladását, a gyámhatóság szabadkézből eladja az egész áruaktárt. A vállalkozó vevő végeladás engedélyezéseért folyamodik s tekintettel arra, hogy itt a törvény 52. §-ában említett végleges üzletelvonulástól van szó, az 51. §-ban említett feltételek teljesítésétől magát felmenteni kéri. Kérdés, minő végeladásnak minősíti ezt az iparhatóság? Az illető iparhatóság, mely e kérdést eldönti, nem menté fel a kérvényezőt az engedélydíj fizetése alól, mert úgy találta, hogy a kérvényező ezt hasznható vállalatnak tekinti, s a végeladás címe alatt sokkal jelentékenyebb hasznót remélhet elérni, mintsem hogy az engedélydíjat meg nem fizethetné. 2. Egy ruhafestő állandóan látogatta a szomszédos nagyközönség betivásárait. A törvény 50. §-a öt ettől jövőre eltiltván, főközletet nyitott a nagyközönségben. A főközletben áru csak betivásárok alkalmával kapható, midőn a tulajdonos a magával hozott árukat kirakja, s áruba bocsátja. Kérdés akadályozható-e ez iparos az árulásban? Az illető iparhatóság a panaszos helybelieket elutasítá, azon indoklással, hogy a panaszlott szabályszerűen bejelenté, hogy főközletet nyitott, üzletvezetőül azon ottani lakost nevezte meg, kinek házában rendszeren árulni szokott, s arra, hogy a festő-mesterséget ott is folytassa, azért nem volt sorítható, mert főközletét főkkereskedésnek nyilvánította beadványában. Arra, hogy állandóan tartsa nyitva üzleti helyiségét, bódéját, tehát az árulást a hét egész folyamán folytassa, nem kényszeríthető az iparos.

A hirhéd Vlaskalits-féle gyilkossági ügyben e hó 18-án lesz a végtárgyalás.

A központi népiskola ablakainak befüggönyözésére úgy tudjuk, már rég meg van szavazva 400 firt, a nap oda is tűz már némely teremre napestig; hanem azért függöny még sincs. Kérünk a polgármester úrtól sürgős intézkedést.

Szabadkán dr. Antunovits József városi tisztii főorvos eljegyezte bajsai Vojnits Simon nagyföldbirtokos egyetlen bájósleányát Ilonát.

Tiszai Dezső jutalomjátéka közbejött akadályok folytán kedre halasztatott.

Az országos 48/49-es honvédegyülés Budapesten március 10-én kezdődött meg. Megyénket Vujevich Zakár; Baja városát Steiningert Antal, Levrits József, Taub József, Turi János; Zentát Váli Gábor és Lichtenstein Ferenc képviselték. Görgey itt is szó-többséggel hazaárulónak nyilvánított.

Tekintettel a beállott szép napokra, ideje lenne már a sétautakra a pihenőpadokat kirakni. Egy sétáló.

A „Népkör“ vasárnap este a „Vadászkürt“ben rendes havi társas-vacsoráját tartotta. Mint látuk, a hangulat elég derült volt; de talán a közpolgárság gusztusa szerint népszerűbb helyeken s változva itt-ott kellene tartani az estélyeket, hogy a látogatás nagyobb mérveket ölthessen. Egyébiránt az idea helyes és polgárságunk kölcsönös ismerkedésére jótékony befolyással lehet.

Vasuti menetrend 1885. évi január 1-től.

Szegedtől Eszékig.	5. vonat	7. vonat	9. vonat
Szegedről indul	— 01	3.30	10.55
Horgos „	6.45	4.16	11.50
Pálics „	7.26	4.50	12.31
Szabadka „	8. —	6. —	2.20
Bajmók „	8.40	7.08	3.45
Militics „	9.26	7.57	4.42
Zombor „	10.25	8.35	5.40
Szt. Iván „	10.48	9.10	6.21
Szóna „	11.02	9.32	6.52
Gombos érkezik	11.14	9.48	7.11
Erdődől indul	12.30	11.25	—
Dálya „	1.40	12.05	—
Dráva-Szarvas indul	2.03	12.28	—
Eszékre érkezik	2.35	1. —	—
Eszéktől Szegedig.	6. vonat	8-ik vonat	10. vonat
Eszékről indul	12.20	3.30	—
Dráva-Szarvas indul	12.53	4.03	—
Dálya „	1.58	4.55	—
Erdődre érkezik	2.14	5.11	—
Gombosról indul	3.14	6.35	8.15
Szóna „	3.27	6.54	8.39
Szt. Iván „	3.41	7.15	9.06
Zombor „	4.08	7.58	10.10
Militics „	4.24	8.23	10.40
Bajmók „	5.02	9.21	11.8
Szabadka „	6.30	10.35	2.33
Pálics „	6.46	10.51	2.55
Horgos „	7.24	11.25	3.45
Szeged érkezik	8. —	12. —	4.30
Zomborból Budapestig.	403. von.	411. von.	413. von.
Zombor indul	4.08	10.10	7.58
Szabadka érkezik	5.41	1.03	10.11
Szabadka indul	6.07	2.05	10.40
Kis-Körös érkezik	7.44	4.13	1.20
Kis-Körös indul	7.51	4.23	1.30
Budapest érkezik	10.58	8.15	6.10
Budapestről Zomborig.	412. von.	404. von.	414. von.
Budapest indul	6.40	3.50	9. —
Kis-Körös érkezik	10.41	6.34	1.29
Kis-Körös indul	10.51	6.41	1.39
Szabadka érkezik	12.57	8.20	4.30
Sza adka indul	2.20	8.40	6. —
Zombor érkezik	5.06	10.15	8.17
Zomborból Zimonyig.	412. von.	402. sz. gyorsv.	
Zombor indul	10.10	—	
Szabadka érkezik	1.03	—	
Szabadka indul	1.28	11.01	
Csantavér „	2.00	—	
Topolya „	2.30	11.35	
Kis-Hegyes-Feketehegy indul	3.00	—	
Verbász-Kula indul	3.29	12.05	
Ó-Kér „	3.54	—	
Kiszaes „	4.15	12.55	
Ujvidék „	4.52	1.06	
Pétervárad „	5.08	1.18	
Karlóca „	5.27	—	
Becska „	6.04	2. —	
India érkezik	6.29	2. —	
Mitrovica III. érkezik	—	5.25	
Mitrovica III. a. indul	—	12. —	
India indul	6.36	2.03	
Ó-Pazna indul	6.56	—	
Uj-Pazna „	7.16	—	
Patajnica „	7.33	—	
Zimony érkezik	8.07	2.45	
Zimonyból Zomborig.	411. von.	403. von.	401. sz. gyorsv.
Zimony indul	6.40	11.38	2.46
Batajnica indul	7.15	12.06	—
Uj-Pazna „	7.32	12.20	—
Ó-Pazna „	7.52	12.36	—
India érkezik	8.14	12.54	3.28
Mitrovica III. érkezik	—	—	5.25
Mitrovica III. a. indul	—	—	12. —
India indul	8.21	1.01	3.31
Becska indul	8.49	1.26	—
Karlóca „	9.23	1.58	4.14
Pétervárad indul	9.39	2.13	4.26
Ujvidék „	10.03	2.36	4.43
Kiszaes „	10.32	3.04	—
Ó-Kér „	10.54	3.25	—
Verbász-Kula „	11.24	3.54	5.27
Kis-Hegyes-Feketehegy indul	11.53	4.16	—
Topolya indul	12.29	4.45	5.57
Csantavér indul	12.54	5.09	—
Szabadka érkezik	1.27	5.42	6.30
Szabadka indul	2.20	6. —	—
Zombor érkezik	5.06	8.17	—
Szabadka-bajai szárnyvon.	3111. sz.		
Budapestről indul	6.40		
Szegedről „	10.55		
Gombosról „	8.15		
Szabadkáról (vendégül) indul	2.30		
Csikieráról indul	3.07		
Bács-Almás „	3.42		
Bikity-Borsód „	4.18		
Bajára érkezik	5. —		
Bajáról Szabadkákig.	3112. sz.		
Bajáról indul	10. —		
Bikity-Borsód „	10.45		
Bács-Almás „	11.30		
Csikeria „	11.58		
Szabadkára (vendégül) érkezik	12.32		
Budapestre „	8.15		
Szegedre „	4.30		
Gombosra „	7.11		

Eszrevétel: A kövénen nyomott számok az éjjeli órákat jelzik esti 6 órától reggeli 6 óráig.
A 411., 412., 413. és 414. számú vonatok omnibus vonatok.
A 403. és 404. számú vonatok, személyvonatok.
A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

Irodalom.

A buza termelése és forgalma, különös tekintettel a magyar buzára. Irta Rácz Vilmos, közgazd. előadó. Ara 1 firt 20 kr. Kapható a szerzőnél Szabadkán. Tartalma: 1. Amerika. A buzatermelés és a kivitel emelkedése. Amerika lisztje. Amerika termő-

képes területe. 2. India. Az indiai gabona az európai piacokon. 3. Angolország. A buza termelése, a fogyasztási szükséglet és a bevitel. 4. Oroszország. Az orosz buza és kiviteli forgalma. 5. Franciaország, Belgium és Hollandia. A bevitel és forgalom. 6. Németország és Svaic. 7. Románia. 8. Törökbirodalom. Egyiptom Éjszak-Albánia. Konstantinápoly. Kisázsia. Salonichi. 9. Szerbia és Bulgária. 10. Olasz- és Spanyolországok. 12. Dánia, Görögország, Ausztrália. — A könyv második része: 1. A gabona ára. 2. A hozam. 3. A buza termelése hazánkban. 4. A termelési költség. 5. A magyar buza helyzete. 6. A magyar liszt helyzete. 7. Zárszó. — Ajánljuk e becses művet mindazoknak, akik nem lármában és ekszpektorációkban, hanem tetteikben, okulásban szeretik hazafiságukat kitüntetni.

A rothadásnak ellenálló két burgonyafaj.*

Azon körülménnyel szemben, hogy a burgonyák oly nagy mérvben a rothadásnak alá vannak vetve, különösen a mezőgazdasági köröket érdekelni fogja, midőn megtudják, hogy a „Magnum bonum“ és a „Champion“ nevű hasonfajokban azon burgonyanemek találattak, a melyekben minden előnyök összpontosítva vannak s melyek éppen a nehéz talajban kitünően tenyésznek s nedves években is úgy mennyiségre mint minőségre nézve is kitünően jövedelmeznek. Mindakét nem megérdemli mezőgazdánk legnagyobb figyelmét, különösen azokat, akik nehéz, nedves, hideg, nem drainirozott talajokon gazdálkodnak, mert eddig mindakét burgonyanem a rothadásnak ellenáll s nedves években is bő termést adott.

A „Magnum bonum“, a híres angol tenyésztő, Sutton tenyésztménye minden kétséget kizárólag egyike a legjobb burgonyanemeknek, alakja hosszú veséded, néha gömbölyű; rügyei egészen laposak. Ezen faj az 1883. londoni burgonya kiállításon 1000 különféle faj mellett az első jutalomdíjat nyerte. A „Champion“ burgonya egy Arbroathban (Skótzországban) Nikol John által magból tenyésztett vidéki burgonya, mely termelési és ellenállási képessége végett a britt tartományokban olyan kedvelté lett, hogy az angol és skót mezőgazdák a tenyésztőnek hálájuk jeléül becses ajándékokat adtak. A „Champion burgonya“ gömbölyű, mély rügyű s első rangú étel és takarmány burgonya, földfeletti szára nem enged a dudvának felőni, beárnyékozza egész őszig a földet s porhanyóvá teszi. Mindakét fajta rendkívüli termékenysége mellett a következő példák tanúskodnak: „A „Magnum bonum“ burgonyát — írja Kosel A. Rothkosteleztben (Csehországban) — minden gazdának a legjobb lelkiismerettel ajánlhatom, mert a leghidegebb és legnedvesebb földben is minden rothadásnak ellentáll 1 kilóból nedves földben 45 kilót kaptam. — Zuka plébános úr Kbelbe: (Csehországban) 1 kiló „magnum bonum“-ból 3 év alatt 105 hektoliter szép egészséges burgonyát kapott. A „Champion“ burgonyáról is a legkedvezőbb jelentések jöttek. A gácsországi Sirowy Just bérlő írja: Szívós, áthatlan talajban 5 kiló „champion“ termesztettem, s mégis 75 kiló nagy egészséges burgonyát kaptam. — Sok írásba kerülne, ha itt mindazon számos, kedvező jelentéseket előadni akarnánk, a melyek ezen két burgonyafajról hozzánk küldettek s elég lesz ha megmondjuk, hogy most a kevésbé vagyonos gazdáknak is alkalom nyújtatik, hogy ezen két burgonyanemet maguknak megszerezhessék, és tenyésztesék, mert a gazdasági kísérő állomás Veskában Sezemie mellett (Csehországban) elhatározta, hogy kisebb gazdáknak az egyik vagy másik fajtanak 5 kilóját 50 krért termesztésre át fogja engedni. Miután bebizonyított tény, hogy bizonyos időtartam alatt (s ha talán 20–30 évet is tenne) minden burgonya előregedik s elfajul, ha mindig csak gumók által tenyésztetik, a vetésvalózás nagyon tanácsosnak mutatkozik, hogy végre a burgonyarothadásnak gát vettessék.

A testmozgás befolyása az egészségre.

Egy a stuttgarti polgár- és iparegyesület tagjai előtt dr. Jaeger Gusztav által tartott nyilvános előadás kivonatának németből való fordítása. (Vége)

Nagyon igaz midőn mondják, hogy ezt a nagyobb gyermek balandóság okozza. Ujabbán arról a szomorú jelenségről igen sokat írtak, de azt tartom tévedés azt hinni, hogy ennek csupán a gyermekekkel való rossz bánásmód, különösen pedig az anyák azon rossz szokása volna az oka, hogy gyermekeiket nem maguk szoptatják. Egy gyermek fölnevelése nem csak a helyes táplálkozástól magától, hanem függ ép oly ha nem nagyobb mértékben annak életérjétől is. Tapasztalás szerint gyenge gyermekek rendszeren a leggondosabb ápolás mellett is elpusztulnak, míg ellenben erőteljes szervezű gyermekek a legferdebb bánásmód között is megmaradnak. De hogy a gyermekek egészséges szervezűek legyenek, a szülőknek is azoknak kell lenni. Ha a férfi a katonai testgyakorlatok által megerősödé fog házaságra lépni, nemzedéke sokkal erőteljesebb lesz ugyanazon körülmények között, semmint a katonai gyakorlat nélkül. Megvagyok győződve, hogy az éjszaki nemetek katonai rendszere egy emberöltőn át Würtenbergre is alkalmazva, a balandóság ott is tetemesen kedvezőbbé lesz, még ha a gyermekekkel való bánásmód nem is változna meg. Allítani merem, hogy Éjszaki-Németország kedvezőbb halálózása a nagy mértékben és már rég óta üzött katonai gyakorlatoknak köszönhető, úgy hogy teljesen hibásnak tartom azon nézetet, miszerint a katonaságra évenként költött rendkívüli összeg kibontó pénz volna. Ezen vásároljuk magunknak az élet legdrágább kincsét: az egészséget és a munkaképességet.

Hogy a testmozgásnak a halandóságra gyakorolt befolyásán még jobban eligazodhassunk, vegyük szemügyre Angliát. Ott évenként átlag 5323 ember közül hal csak meg egy, a mi igen kedvező nagy szám, különösen ha tekintetbe vesszük az olyannyira sehol ki-

* Ezen érdekes cikket Melis Emánuel a pardubici (csehországi) gazdasági egyesület titkára küldötte be közlésre.

nem fejlődött tengerészeti és a sehol máshol annyira ki nem terjedt szén és egyéb bányászati veszedelmek, a sehol másutt annyi embert nem foglalkoztató gyári munkát, és végül pedig azt a borzasztó nyomort, mi a lakosság alsóbb rétegeit teszi tönkre, az oly nagy városban mint London, hol annyi ember együttélése a halandóságot nagyon is emeli. Mindenesetre igen sok kedvező körülmény áll ezekkel szemben; így egyike ezeknek az angol lakásrendszer, másika pedig hogy az éghajlat nem mutat oly hirtelen bekövetkező változásokat és szélsőségeket a meleg, hideg és szárazságot illetőleg mint nálunk a kontinensen. De azért mégis ezen kis halálózás egyik főokát éppen abban látom, hogy sehol a földkerekségben nem gyakorolják oly nagy mértékben a testgyakorlatokat mint Angliában. Tulajdonképen az angolok találták föl az úgynevezett „trainirozást“, a melynek nemcsak a hátsó lovak, de az emberek is alávetettek. A dolog egyszerűen abból áll, hogy az illető gyapjútakaróba begöngyölve addig szalad, míg véglegesen ki nem merül, ez kezdetben rendkívül erős izzadással van összekötve. Ezt az eljárást, rendszeresen bizonyos meghatározott időközökben mindaddig gyakorolják, míg a test szervezetének helyessége a „condition“ helyre nem állt. Így készülnek fiatal emberek tornajátékaikhoz, diákok csolnakversenyekhez, kenyérkereső athleták pedig mutatványaikhoz. De ez csak kisebb része annak mit Angliában a testgyakorlást illetőleg tesznek. Először is a fiatalság gimnasztikai nevelése, mihez képest a mi iskola tornázásunk valódi gyermekjáték, és e nevelésben nemcsak a jobb módúak részesülnek, de sokkal mélyebben lehet, mert a nemzeti szokás megköveteli, hogy mindenki tudjon boxolni, ha csak szegény és sértéseket nem akar tűnni. A míg a felnőttek által is, még pedig általában játszott nemzeti criquet játék is heves megerőltetéssel járó testmozgást képez. Mivel a boxolás, a criquet játék és a tengerészethez is erős és ügyes test kívánatik, az angol már kora fiatalságától kezdve teste kiképzésére törekedik és pedig oly eredménnyel, hogy el lehet mondani, hogy az angol ökölesapás felér a németek duronggal tett ütésével. A testi erő semmi esetre se azonos az egészséggel, de mivel mind a kettőt csupán rendszeres és heves testmozgással érhetjük csak el, nem habozom kimondani, hogy Anglia kedvező halandósága a bennünket annyira fölülmuló testi erejökkel együtt egy és ugyanazon forrásból ered.

Egy más rendszeres és igen fontos testmozgással bir az angol az úgynevezett sportban. Tulajdonképen minden erős testmozgással összekötött szenvedélyt ért alatta, így a vadászatot, halászatot, lovaglás, úszás, hegymászás stb. Itt nálunk vidéken „nobl passzióknak“ szoktuk ezeket tartani, azaz olyas dolgoknak, mit csak olyanok üzhetnek, kiknek üres idejük s fölösleges pénzük van; Angliában ellenben minden csak valamire valóan tisztességes embernek megvan a maga sportja, és ezt — teljes joggal — ép oly fontosnak tartja az élethez, mint az evést, ivást. Megmagyarázza ez, azon szokást, hogy az angol nem szakítja meg üzletét az ebéd által. Ezáltal a korai esti órákat arra használhatja, hogy sportja vagy egyéb szórakozásai után járasson, mi ellenben az ebéd által úgy összeaprózzuk időnkét, hogy este csupán olyan dologra jut idő, melyet csakis szobában világitás mellett lehet véghez vinni.

Láthatjuk mindezekből, hogy nálunk a testmozgást illetőleg hamis, egészségünkre nézve ártalmas és munkaképességünkre nézve káros nézetek és szokások uralkodnak, úgy az öregek, mint a fiatalok között. Ami bennünket véneket illet, aligha fogunk már sokat tehetni ez irányban, de a lényegre vonatkozó ezen ösmereteink arra köteleznek bennünket, hogy ne engedjük meg, hogy a fiatalság is a mi teljesen elhibázott rendszerünkben nőjön föl. És ez irányban kettőt kötik szívökre:

1. Gondoskodjanak róla, hogy a tornázás ne csak minden iskolába behozassék, de hogy az a kellő energiával is gyakoroltassék. A tornatanítónak nem csak a gyermekeknek velük született lustaságával kell megküzdeni, de legtöbb bajt, a szülők de igen sokszor a többi tanító között is a testi nevelést illetőleg uralkodó előítéletek okozzák, mi nem egy tornatanítónak kedvét vette már el.

2. Gondolják meg, hogy a tornázás egymagában különösen zárt helyen nem elégséges, a fiatalságnak ki kell magát tombolni, ehhez pedig szabad idő és térre van szüksége. Az angoloknál még a nagy városokban is mindenütt megvannak a „criquet és croquet grounds“ játékterei, hol a fiatalság akadály nélkül játszhat és ugrándozhat. Nálunk ezt a véletlenségre bízva, a gyermek az utcára szorul, a mi, eltekintve attól, hogy a kocsi által használt és kemény út veszedelmes játszóhely, folytonos surlódás és perlekedésre ad okot, különösen télen ha havazott vagy jég van. De a legfontosabb az ily helyek között a jégpálya. Nyáron midőn a mező és erdő hozzáférhető, könnyebben lehet a játszóhelyeket nélkülözni, de télen a midőn amugy is több testmozgásra van szükségünk mint nyáron, midőn oly kevés bozza az alkalom, akkor az elegendő számú és nagyságu állandó jégpályák hiánya valószínűleg egészségügyi kalamitás. A fiatalság számára förtartott jégpályák és játszóhelyek ép oly szükségesek, mint akármely más nyilvános intézet, iskola stb. és a hol a lakosság legnemesebb részének, a fiatalságnak egészségéről van szó, ott helynek kell lenni, ott a pénz nem szabad sajnálni. Sürgősen kérem önöket, teremtsenek a növekedő fiatalságnak játszóhelyet!

BŐJT.

Mottó: Kurta annak a bójtje akinek
husvétkor adósságot kell fizetni.
Segéd tanító.

— Les jours se suivent, mais ne se ressemblent pas. — Nap napra jön, de egyik sem hasonlít a másikhoz. Nagyon igaz, akár franciául legyen mondva, akár magyarul. Mert avagy csak a közel mult heteket hasonlítunk a mostanihoz: kebel-fájdító különbséget találunk köztük.

Carneval herceg elvonult minden municiójával, a lármás zajt süket csend váltotta fel, hasouló ahhoz, mely e lezajlott csata után szokta megfektetni a halot takat s sebesülteket, az egész csatamezőt. — Mert vivattak is kemény harcok a vikszolt pádimentomonkon, sebet is kapott nem egy deli, s nem is egy delihölgy, hogy a pén-estárak gyógyíthatatlan sebeiről ne is szóljunk. Most rajtok van a bójti hideg borogatás.

A kiürült nagy termek szögleteiben ismét háboríthatlanul folytathatják a pókok a házi ipart. A falak nem viszhangozzák nagy ideig kontóra készült cipőkön szaladó dundik rikkantásait, sem a sok fodorba bujtatott angyal csacsogása nem készíti gyorsabb működésre a terem ventilláló készülékét. Szinte azt kérdezhettük az ember a temetési énekekkel: „Mért oly borús, oly néma e sereg?”

Csend, béke tanyáz mindenütt. Bohóc sapka helyett hamu jön a fejre, s a természetes halállal kimult Farsang felhantolt sírjánál gyászfényt lobogtatva, zokogva földel sok remegő ajak, hogy ismét „elvégeztetett.“

Egyéb hasznuk nem volt ebben a reménységgel kecsegtető szezonban, mint hogy részesültek azon mámorító szerencsében, miszerint neveiket nyomtatásban olvashassák.

Szomorú végkielégítés!

Ilyenkor történt az hajdan: „Mikippen Dorotthia Kiss Azzon az tamétalan Zúzekvel tháborát yáratván Carneval Vitézeivel zertelen nagi hada lén.“

De mihaszna volna most a szertelen nagy hare is. Nem lenne annak olyan eredménye, mint volt azon időben Kaposvározt, mely harc tudnivalólag a „dámák“ diadalával végződött s mindennek utána Dorotthia is papot hívott (Lásd Csokonay munkáit)

Most már nem megy olyan könnyen a dolog. Nem bizony. Mindkét nem tartózkodó s gyanakodó egymás iránt dúsán tenyésző tapasztalatok miatt. A mai módi kisasszonyok, kiknél azon kell kezdeni, hogy „kiszti hand“ . . . kisasszonyoknak igen megállhatják a helyüket azokkal a géppel sajtolt darázs termetekkel s megáldva a miguk jutalékával a hiúságból, konokságból és uralomvágyból. Megámulni való viaszminták, a farsangi kikeményített társaságban, mert keblük bajait a bali kiállításokra ápolgatják, — hanem abban a nagy birodalomban, melynek a neve „ház“ legtöbbszörre nem találják magukat s kivágnak a nyilvánosabb terekre.

Már pedig igaz a diák mondás: Sunt tria damna domus: imber, mala foemina, tumus. (Három nagy kár van: zápor, füst, rossz asszony a házban.)

Feleségül minden körülmények közt nőt szeretne az ember, nem pedig azt a mai szfinxet, kiről nem tudni, fiu-e vagy leány, ki végtelenül ki van ugyan művelve, zongoráz derüre, borúra, átolvasott egy tucat kölcsön könyvtárt, a legelegansabbul tud semmit sem csinálni, hanem a nőiséget — esetleg — a huszáronkéntesektől tanulja. Már ha Göndöcs szerint a rák megeveséhez polgári bátorság kell: akkor a a mai időben való úsüléshez bizonyára erkölcsi bátorság kell.

Az álmok holdas tájai csak az álmodozóknak jők, valódi életnek a munka verőfényes mezőin érik a kalász és oda feleség kell, nem bábu.

Nem csoda azért, ha az elbűsült farsang sok kottára pihető kebelnek azt mondá: lasciate ogni speranza, — kik maradhatnak továbbra is karcú líliomszálak, sőt vigasztalást is lehetnek, mert hiszen L'Euclous Niron 50 éves korában tartott legszebbnek, Cleopatra 60 felé járt, mikor Antoniuszt meghódította és végtére: Cui fortuna favet, sponsa petita manet. (Kinek a szerencse kedvez, keresett ara marad.)

De hát a férfúi népség mire érdemes? Arra, hogy vizkeresztől hamvazó szerdaig minden nap végig korbácsolják. Ezeknek nagy részéből minden tisztességes iránt kihalt az érzék, legtöbbször erkölcs és izlés ismeretlen fogalmak, sőt vannak bizony gonosz tettek, melyek a művelt társaságnál v i r t u s számba mennek.

Ezeknek naponkénti imádsága a költő mondása: „Játszi Amor, tünde mámor mindörökké légy velem, habzó serleg fölemellek, éljen a bor, szerelem.“

Az arany ifjúág könnyű felfogása szerint a nő mindig zsenirozza az embert, annak okáért: „Élvezd a jelent és hagyd a sóhajt, hidd el, csak oly édes a második ajk, édesb hogy az első sem lehetett.“ (Göthe.)

Azt hiszik, hogy az ifjúkor becsé is olyan, mint a Szibillák könyvének értéke, hogy annál többre lehessen tartani, minél kevesebb van már belőle.

Pedig nagyon igaza volt Kohári István grófnak, midőn azt írta, hogy:

„Tíz esztendősen korbán hogyha kedves nem vagy,
Husz esztendősen korbán ha pedig szép nem vagy,
Harminc esztendősen friss, erős ha nem vagy,
Negyven esztendősen elmében bölcs nem vagy,
Ötven esztendősen ha értékes nem vagy,
Hatvan esztendősen istenes ha nem vagy:
Világuak búcsut adj, mindennek békét hagyj,
Számadáson lesz nagy, noha por s hamu vagy.“

En ki öreg észszel és az élet sok keserves eseményein átszűrt tapasztalattal írom ezt a kemény bójti predikációt, készséggel elismerem, hogy mind két oldalon vannak dicséretes kivételek, hanem ez egyetemes irányzat mégis oly veszett, hogy ha így foly a világ: akkor mint hajdan vízözönre, úgy most tűzőzönre lesz szükség, mely elégséges ezt a bűnökben bugyborékoló földet, ezt a Sodomát és Gomorát. Dies irae, dies illa. A fejsze a fának gyökerére vettetik.

Vannak elismerésre méltó kivételek, kik a szent házasság rózsafüzéres igájába minden áron bejutni igyekeznek a kor áramlatának dacára is. Itt van például Szuzsi Gyula a segéd tanító, aki most lelket megindító nyomorúságban sínlődik keserű csalódásoknak miatta. Az utolsó pár cipőjének a talpa is benyújtotta lemondását, a sarka pedig bejelentés nélkül éjnek idején megszökött a szolgálatból. Mert vigan dudált Szuzsi úr egészen az utolsó időkig. Remény-

ségének bimbói közel állottak a kiesattanáshoz. Még a farsang elején akárhányszor azt álmodta, hogy ő bálelnök a redoubtban s a „dámenvál“-ban kilenc grófnő engazszirozza.

És most siratja szép reményei vesztét, miként az ángolok Kartumnak elestét.

A dolog úgy történt, hogy ő régóta ismerte már Pibrak Tecát, a tajték pipákat reperáló öreg Pibrak ékes hajadon leányát s úgy gondolkodott, hogy ha ő azt feleségül elveszi: akkor egész életére valót imádkozott. — No hát! Szeptemberben folyamodott az iskolaszékhez, hogy csekély 300 frt fizetékéjét ne terheltessenek fölemelni 500 forintokra. Úgy számítva, hogy a folyamodványt csak elő veszik karácsonyig és jogos kérelmét mindenesetre megadják s egyidejűleg négy hónap alatt csak halad annyira Tecánál a kurizálásban, hogy azt is odaadják. Így farsangon beviszi az ő szíve bálványát, a tajték pipákat reperáló öreg Pibrak ékes hajadon leányát az ő 500 forintos szerelmébe.

A kurizálással sokra is haladt. Már novemberben annyira vitte, hogy Teca emlékül adott neki egy fűrtöt hajából — pars pro toto — a miért ő verset irt hozzá, mely kezdődött ilyen lendületen: „Szemeidnek éjkoránya bibortengert gyöngyösít.“ — Aminek meg az lett a következtése, hogy Teca két nap egymástán kozmássá főzött s elsózott mindenféle ételt a tajték pipákat reperáló öreg Pibraknak méltó jusszon való bosszúságára.

Szóval a téli napokban olyan jól élt Szuzsi úr, mint a süket disznó a buzában, megdönthetetlen bizonyossággal ringatta magát a bekövetkezendő boldog csaiádi élet eldorádójában.

Azonban a fátum mire képes? Az iskolaszék nem tárgyalja Szuzsi úr kérvényét új évig Új évkor oda vetődik egy gipszalakkal kereskedő vadidegen egyéniség s megtetszik neki a Teca eleven alakja s a tajték pipákat reperáló öreg Pibrakot felszólítja, hogy együtt folytassanak üzletet. Ettől már csak egy lépés a leányig.

Suzsi Gyulának terminus adatik farsang közepeig, hogyha azon időn belül emeltetődik a fizetés, akkor stb. ha pedig nem emeltetődik, akkor is stb.

Ő fut, fárad szegény, adósságokba veri magát, mind hiába; az iskolaszék konokul késlekedik folyamódványa tárgyalásával s nem emeltetődik, sőt leszállítatódik, Szuzsi úr reménye. Neki, látnia kell farsang végén, mint viszi a gipszintázó oltár elébe Pibrak Tecát, aki neki a hajából emléket is adott. A hűtlen Delia.

S még az anyanyelvén azt dalolja neki a lagziban:

Styi tu drage tied voltam
De már nem vagyok.
Pintu tyine nu ma argye
Meg sem is halok.
Nincs az erdő bekerítve
Skloboduj drumu.
Ki lehet menni belőle
Nuj baj gye rindu.

Búsan ballag a parton a községháza felé Szuzsi úr. A mosolygós kacér, a Danika, kőtekedik vele.

— Vége a vigásagnak tanító úr, ugy-e unalmas keresztül gázolni ezt a hosszú bójtöt?

— Micsa, hosszú? . . . Karta annak a bójtje akinek husvétkor adósságot kell fizetni.

Kajabusz.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

NYILTTÉR. *)

Budapestre (király-utca 53. sz. a.) történt átköltözésem alkalmából, kedves köteletségemnek tartom a n. é. közönségnek irántam s üzletem iránt majdnem 20 éven át tanusított kegyes pártfogásáért — legbensőbb köszönetemet nyilvánítani.

Azon barátaim és ismerősök, a kiknél elhalmozott teendőim miatt személyesen nem tisztelegtettem, fogadják ez uton az Isten hozzád-ot.

Zombor, 1885. évi március hó 9-én.

Jonász S.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Felsőváros Farkas-utca 109. sz.
ház, mely 4 szoba, előcsarnok, konyha, éléskamra és félszerből áll, 1885. évi május 1-től bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást ad

Bieliczky Gyula,

zombori lakos.

Hirdetmény.

Alólírott elüljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a karavukovai rétségben levő mintegy 1200 holdat tevő ugynevezett »Sugovica« nádas-füves birtokrész ezutánra legelőnek hagyatván, arra mint jóminőségű réti legelőre szarvasmarha bocsájtatik, darabja után egy hónapra fizetendő ötven krajcár legelő bérért.

Bővebb felvilágosítás alólírt előjáróságnál kapható.

Karavukován, 1885. évi március 2-án.

A községi elüljáróság:

Szalay Frigyes m. k. Schmiedt József m. k.
jegyző. (3-3) bíró

174. szám.
bv. 1885.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 7668/1884. számú végzése által Ruston Proctor és társa budapesti gyáros cég javára Hippich Jakabné szül. Spreitzer Margit csonoplyai lakos ellen 240 frt 93 kr. tőke, ennek 1884. év november hó 3. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 75 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1000 frtra becsült egy tíz lóerejű Ruston Proctor és társa gyárából származó 3636. sz. gőzmozdonyból álló ingóság nyilvános árverés útján eladatik.

Mely árverésnek a 265/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán, a helyszínén, vagyis Csonoplyán alperes lakásán leendő eszközzésére 1885. évi március hó 24. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóság ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fog.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi március hó 10-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

HARLANDER

kötőfonala és orsócérnája

(Strickgarn.) 14—11 (Spulenzwirn)

A bécsi és párisi világtárlaton a legelső díjakkal kitüntetett.

Kitünő minősége miatt közkedvelt.

A kötőfonál gyári jegye. Az orsócérna gyári jegye.

Kaphatók a haza minden nagy- és forgalmas kis-kereskedésében

Raktár Bécsben:
Salcher Máttyás és fiainál
I. Werderthorgasse Nr. 2.

216. sz.
bv. 1885.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 2562/1883. számú végzése által Csirszka Konrad bezdáni lakos javára Lénárt József és neje Virág Rozália bezdáni lakosok ellen 800 frt tőke, ennek 1881. év október hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 69 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1031 frt 60 kr-ra becsült butor- és ágynemű, 6 bárány, 4 malac, 1 tekeasztal tartozékokkal és asztalkendők-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatik.

Mely árverésnek az 1330/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis a bezdáni dunai révesárdában leendő eszközzésére 1885. évi március hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi március hó 8-án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

5049. sz.
plg. 884.

Körözés.

Zombori kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy 1884. évi augusztus 6-án 1500 frt s ismét 150 frtről kiállított szeptember hó 6-án lejárt, s Athanatzkovits György zombori lakos által elfogadott két rendbeli német nyelvű s folyamodó özv. Hauke szül. Prazsák Magdolna zombori lakos tulajdonát képező s elveszettnek állított váltók netáni birtokosa felhivatik, hogy azokhoz igényét jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számítandó 45 nap alatt e kir. törvényszéknél jelentse be; ellen esetben ugyan ezen váltók semmiséknek fognak nyilvánítani.

Kelt Zomborban, a zombori kir. törvényszéknek 1885. évi január hó 29-én t. p. üléséből.

Széchenyi Jozsef
törvényszéki elnök.

Valter Nándor
trv.-széki jegyző.

Földbirtokosok figyelmébe.

Az angol-osztrák bank rétgazdasági igazgatósága

a csúrgyi öblötben fekvő rózsamajori részletében levő **legelőjét** 100 holdanként **szarvasmarha és birka legeltetésre** hasznóberbe adja. — Bérleni kívánók sziveskedjenek a banknak a helyszínén levő ispáni hivatalához fordulni, — hol is az parcellánkénti felosztás, valamint a térképek is mindenki által betekintheők.

A jelen évre **szarvasmarha, birka és disznó legeltetésre** még hasznóberbe vehető 2038 kat. hold a mosorini, 1132 kat. hold a titeli és 992, valamint 332 kat. hold legelő a vilovai és szt-iváni öblötzetekben.

Írás- vagy szóbeli tudakozványokra készségesen felel az **Ujvidéken lakó gazdasági igazgató HAY SAMU** úr.

Levélbeli megkeresésekre rögtön kimerítő válasz küldetik.

907. szám.
k. ig. 1885.

Bács Bodrogh vármegye almási járás
szolgabírájától.

853. sz.

Ó-Becse mváros előjáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megyébe kebeleztet Matheovits községben megüresedett, 500 frt készpénz, 1600 □ öl területű kert, szabad lakás és fűtőszalma hasznóélvezetéből álló évi fizetéssel egybekötött, **f. hó 28-án d. e. 9 órakor Matheovits** a község házában megtartandó választás útján betöltendő községi jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, miszerint a megyei jegyzővizsgáló szakbizottságtól nyert, a jegyzői teendőket viselésére képesítő vizsgálati — avagy az 1871. évi XVIII. t. c. 75. §-a és az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt minősítésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeket f. hó 26-ig bezárólag alólírottánál annál is inkább benyújtsák, — mert az ezen határidő letelte után beérkező vagy kérellőleg fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe vétetni és az illető kérvényezőket választás alá bocsájtatni nem fognak.

Almás, 1885. évi március hó 5-én.

3-1

Deák Zsigmond,
szolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Melynek erejénél fogva Ó-Becse mváros előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő f. évi május hó 1-ső napjától kezdetét veendő és 1887. évi november hó 1-ső napjáig járó időtartamra, f. évi ápril hó 7-én d. e. 10 órakor megtartandó árverés útján berbe adatni fog, kikialtási ára 4000 frt egy évre

Ezen árveréshez írásbeli ajánlatok, melyek a szóbeli árverés megkezdése előtt beadva és kellő óvadékkal ellátva lesznek, elfogadhatnak.

A kiadási feltételek, a hivatalos órákban, a közigazgatási jegyző irodájában betekintheők.

Ó-Becsen, 1885. évi március hó 6-án.

Zavisics István,
jegyző.

Petkovits György,
bíró.

A MOHAI ÁGNERE SÁVAN Y U V I Z E

FORRÁS

hazánk egyik legszépségsüvűsabb

SÁVAN Y U V I Z E

kötőanyagot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajában. Alkalmában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedvezésnek örvend.

Kizárólagos forrástár

Édeskuty L.
m. kir. udv. szállítónál,
Budapestben.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500,000 palack.

Zomborban kapható: Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Hrabovszky és Sztrilich, Weidinger S. és Zs. uraknál.

12-1